

GENERAL CERTIFICATE OF SECONDARY EDUCATION

BIBLICAL HEBREW

Language

1943/01

Candidates answer on the Answer Booklet

OCR Supplied Materials:

- 16 page Answer Booklet
- Gridsheet for Question 1(a) (inserted)

Other Materials Required:

None

Friday 18 June 2010
Morning

Duration: 2 hours

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name clearly in capital letters, your Centre Number and Candidate Number in the spaces provided on the Answer Booklet and Gridsheet.
- Use black ink.
- Read each question carefully and make sure that you know what you have to do before starting your answer.
- Answer **all** the questions.
- Do **not** write in the bar codes.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.
- The total number of marks for this paper is **100**.
- You will find that the four-letter Divine Name is printed as **יהוה**.
- You are reminded of the necessity for accurate spelling and orderly presentation in your answers.
- This document consists of **12** pages. Any blank pages are indicated.

THERE ARE **THREE** SECTIONS IN THIS PAPER :

Each Section contains **one** question.

SECTION A :

Question 1 consists of **two** paragraphs:

Paragraph 1, in which there are a number of words and phrases which you are to translate.

Write your answers on the provided **Gridsheet**. **[22%]**

and **Paragraph 2**, which you are to translate. **[8%]**

SECTION B :

Question 2 is a comprehension exercise. **[40%]**

Do not translate the passages.

SECTION C :

Question 3 consists of a Biblical Hebrew passage to be translated into English. **[30%]**

YOU MUST ANSWER **ALL** THE QUESTIONS.

You will find that the four-letter Divine Name is printed as ” .

SECTION A

Question 1

- (a) On the enclosed Gridsheet, you will find **thirteen** words or phrases taken from **Paragraph 1**.

In the spaces provided on the enclosed Gridsheet, translate **only** these words and phrases.

[22 marks]

Background:

The Israelites sin against G-d by worshipping idols and G-d sends enemies against them as punishment. Judges admonish the People but they do not listen to them.

Paragraph 1

line number

וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הָרַע בְּעֵינֵי י" וַיַּעֲבֹדוּ אֶת הַבְּעָלִים : וַיַּעֲזְבוּ אֶת י"	1
אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם הַמוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים	2
מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיִּכְעֲסוּ אֶת י" : וַיַּעֲזְבוּ	3
אֶת י" וַיַּעֲבֹדוּ לַבַּעַל וְלַעֲשֻׁתָּרוֹת : וַיַּחַר אֵף י" בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד	4
שָׁסִים וַיִּשְׁסּוּ אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וְלֹא יָכְלוּ עוֹד לַעֲמֹד לִפְנֵי	5
אוֹיְבֵיהֶם : בְּכָל אֲשֶׁר יֵצְאוּ יָד י" הִיָּתָה בָּם לָרָעָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר י" וְכַאֲשֶׁר	6
נִשְׁבַּע י" לָהֶם וַיַּצַּר לָהֶם מְאֹד : וַיָּקָם י" שְׁפָטִים וַיִּשְׁיַעֲוּם מִיַּד שָׁסִיָּהֶם :	7
וְגַם אֶל שְׁפָטֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ כִּי זָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם	8
סָרוּ מִהַר מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלְכוּ אֲבוֹתָם לִשְׁמֹעַ מִצְוֹת י" לֹא עָשׂוּ כֵן :	9
וְכִי הָקִים י" לָהֶם שְׁפָטִים וְהָיָה י" עִם הַשֹּׁפֵט וְהוֹשִׁיעַם מִיַּד אוֹיְבֵיהֶם כָּל	10
יְמֵי הַשּׁוֹפֵט כִּי יִנָּחֵם י" מִנֶּאֱקָתָם מִפְּנֵי לִחְצִיָּהֶם וּדְחָקֵיהֶם :	11

שופטים, ב' : י"א — י"ח

Judges, Chapter 2 verses 11 — 18

- (b) Translate this whole **Paragraph 2** into English.

Paragraph 2

וַיַּחַר אֵף י" בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יַעֲן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר	12
צִוִּיתִי אֶת אֲבוֹתָם וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹלִי : גַּם אֲנִי לֹא אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ אִישׁ	13
מִפְּנֵיהֶם מִן הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֹזֵב יְהוֹשִׁעַ וַיָּמָת :	14

שופטים, ב' : כ' — כ"א

Judges, Chapter 2 verses 20 — 21

[8 marks]

Question 2

Read the following passages, paragraphs 1 to 4, carefully and answer in English the questions that follow each paragraph.

Introduction:

Kings exerted great influence in Biblical times both in Israel and the surrounding lands.

Paragraph 1

Background:

Moses / Mosheh receives a Divine command to go to the king of Egypt and ask for the release of the Israelites from their slavery.

	line number
וּשְׁמָעוּ לְקֹלְךָ וּבֹאֵת אֶתָּה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְאָמַרְתָּם אֵלָיו	1
” אֱ-לֹהֵי הָעִבְרִיִּים נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה נֵלְכָה נָא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים	2
בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַ” אֱ-לֹהֵינוּ: וְאָנֹכִי יֹדַעְתִּי כִּי לֹא יִתֵּן אֶתְכֶם מֶלֶךְ	3
מִצְרַיִם לַהֲלֹךְ וְלֹא בְיַד חֲזָקָה: וְשִׁלַּחְתִּי אֶת יָדִי וְהִפֵּיתִי אֶת מִצְרַיִם	4
בְּכָל נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי כֵן יִשְׁלַח אֶתְכֶם: וְנִתַּתִּי	5
אֶת חֵן הָעַם הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי תֵלְכוּן לֹא תִלְכוּ רֵיקָם:	6
וְשִׂאלָה אִשָּׁה מִשְׁכַּנְתָּהּ וּמִגֵּרַת בֵּיתָה כְּלִי כֶסֶף וְכֵלִי זָהָב וּשְׁמַלְת	7
וּשְׁמַתָּם עַל בְּנֵיכֶם וְעַל בָּנֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶּם אֶת מִצְרַיִם:	8

שמות, ג': י"ח — כ"ב

Exodus, Chapter 3 verses 18 — 22

Questions (a) to (d) refer to Paragraph 1 (above)

- (a) (i) In this passage, what is the **first** thing that Moses / Mosheh has to do ? (line 1) [1]
- (ii) State the **two** requests that Moses / Mosheh makes to the king of Egypt. (lines 2 — 3) [2]
- (b) What warning does G-d give Moses / Mosheh ? (lines 3 — 4) [2]
Mention **two** points.
- (c) What will G-d do to bring about the release of the Israelites ? (line 4) [2]
- (d) לֹא תִלְכוּ רֵיקָם (line 6) — [1]
What promise is contained in this phrase ?

Question 2 continues on the next page.

Question 2 (continued)

Paragraph 2

Background:

*Before they took possession of the Promised Land,
the Israelites were challenged by two foreign kings.*

וַתָּבֹאוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ חֲשֹׁבוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן	9
לְקִרְאָתָנוּ לְמַלְחָמָה וְנִפְסָם : וַנִּקַּח אֶת אֶרֶצָם וַנִּתְּנָה לְנַחֲלָה לְרֵאשִׁיבֵינוּ	10
וּלְגֹדִי וּלְחֹצֵי שָׁבֶט הַמִּנָּשִׁי : וַשְׁמֵרְתֶּם אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת	11
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן תִּשְׁכַּלּוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן :	12

דברים, כ"ט: ו' — ח'

Deuteronomy, Chapter 29 verses 6 — 8

Questions (e) to (g) refer to Paragraph 2 (above)

- (e) (i) What happened when the Israelites met Sichon and Og ? (lines 9 — 10) [2]
- (ii) What were the resulting benefits for the Israelites ? (lines 10 — 11)
Mention **three** points. [3]
- (f) (i) The word וַנִּקַּח (line 10) contains two *dageshim*.
Give a reason for each of them. [2]
- (ii) To what does the *mappik* in the ה of וַנִּתְּנָה (line 10) refer ? [1]
- (g) Explain the ending (י .) of the word וּלְגֹדִי . (line 11) [1]

Question 2 continues on the next page.

Question 2 (continued)

Paragraph 3

Background:

King Josiah / Yoshiyahu, who comes to the throne of Judah / Yehuda as a boy, decides to repair the Temple.

- 13 בֶּן שְׁמֹנֶה שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלָךְ בִּירוּשָׁלַם
- 14 וְשֵׁם אִמּוֹ יְדִידָה בַת עֲדִיָּה מִבְּצֻקֶת: וַיַּעַשׂ הַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו יי וַיֵּלֶךְ בְּכָל
- 15 דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא סָר יָמִין וּשְׂמֹאֹל: וַיְהִי בְשָׁמְנָה עֶשְׂרֵה שָׁנָה
- 16 לְמָלָךְ יֹאשִׁיָּהוּ שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת שָׁפָן בֶּן אֲצַלְיָהוּ בֶן מְשֻׁלֵּם הַסֹּפֵר
- 17 בֵּית יי לֵאמֹר: עֲלֵה אֶל חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְיִתֶּם אֶת הַכֶּסֶף
- 18 הַמּוּבָא בֵּית יי אֲשֶׁר אֶסְפוּ שְׁמָרֵי הַסֵּף מֵאֵת הָעָם: וַיִּתְּנֵהוּ עַל יַד
- 19 עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמִּפְקָדִים בֵּית יי וַיִּתְּנוּ אוֹתוֹ לַעֲשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר
- 20 בְּבֵית יי לְחִזּוֹק בִּדְקֵי הַבַּיִת: לְחָרָשִׁים וְלַבְנִים וְלַגִּדְרִים וְלִקְנוֹת עֲצִים
- 21 וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחִזּוֹק אֶת הַבַּיִת: אֵךְ לֹא יִחָשֵׁב אֹתָם הַכֶּסֶף הַנֶּתֶן
- 22 עַל יָדָם כִּי בְּאַמוּנָה הֵם עֹשִׂים:

מלכים ב', כ"ב: א' — ז'

II Kings, Chapter 22 verses 1 — 7

Vocabulary Assistance

וְיִתֶּם	line 17	from the root תָּמַם , in this context, "to collect"
שְׁמָרֵי הַסֵּף	line 18	the gatekeepers
בִּדְקֵי	line 20	repair
לְחָרָשִׁים	line 20	for the carpenters
וְלַגִּדְרִים	line 20	for the stonemasons
וְאַבְנֵי מַחְצֵב	line 21	and quarried stones

Question 2 continues on the next page.

Question 2 (continued)

Questions (h) to (m) refer to Paragraph 3 (printed opposite)

- (h) How old was Josiah / Yoshiyahu when he came to the throne? (line 13) [1]
- (i) What orders does King Josiah / Yoshiyahu give Shafan? (lines 17 — 18) [2]
- (j) Describe how the money is to be used. (lines 18 — 21) [2]
- (k) Name the **two** materials that are used to repair the Temple. (lines 20 — 21) [2]
- (l) What can we see about the character of the Temple workers?
Justify your answer. [2]
- (m) What can we see about the character
of King Josiah / Yoshiyahu from this passage?
Mention **four** points. [4]
- (n) (i) Give the **two** examples of the *hofal* conjugation in this passage. [2]
(ii) Translate both examples. [2]
- (o) Give the grammatical form of בְּמִלְכוֹ (line 13) [1]

Question 2 continues on the next page.

Question 2 (continued)

Paragraph 4

Background:

The actions of a wise king

מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ

משלי, כ"ט:ד'

Proverbs, 29 : 4

- (p) According to this proverb, how should the king conduct affairs in his country ?
Mention **two** points. [2]
- (q) From these four paragraphs, what do you learn about kings ?
Mention **three** points. [3]

[Total marks for Question 2: 40 marks]

SECTION C

Question 3

Read the following passage carefully and translate it into English.

Background:

King Ahaz / Achaz of Judah / Yehuda faces the prospect of an invasion by the combined armies of Israel and Syria / Aram.

He appeals to Tiglat Pileser, the Assyrian king, to help him in his time of trouble.

line numbers

- אז יעלה רצין מלך ארם ופקח בן רמליהו מלך ישראל ירושלם
למלחמה ויצרו על אחז ולא יכלו להלחם: 1 2
- וישלח אחז מלאכים אל תגלת פלסר מלך אשור לאמר עבדך ובנדך
אני עליה והושעני מכף מלך ארם ומכף מלך ישראל הקומים עלי: 3 4
- ויקח אחז את הכסף ואת הזהב הנמצא בית יי ובאצרות בית המלך
וישלח למלך אשור שחד: וישמע אליו מלך אשור ויעל מלך אשור
אל דמשק ויתפשח ויגלה קירח ואת רצין המית: וילך המלך אחז
לקראת תגלת פלסר מלך אשור דומשק וידא את המזבח אשר
בדמשק וישלח המלך אחז אל אוריה הכהן את דמות המזבח ואת
תבניתו לכל מעשהו: ויבן אוריה הכהן את המזבח ככל אשר שלח
המלך אחז מדמשק בן עשה אוריה הכהן עד בוא המלך אחז מדמשק:
ויבא המלך מדמשק וידא המלך את המזבח ויקרב המלך על המזבח
ויעל עליו: ויקטר את עלתו ואת מנחתו ויסך את נסכו ויזרק את
דם השלמים אשר לו על המזבח: 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

מלכים ב', ט"ז: ה' וז' — י"ג

II Kings, Chapter 16 verses 5 and 7 — 13

Vocabulary Assistance

שחד	line 6	a bribe
דמשק	line 7	Damascus
דומשק	line 8	
דמות	line 9	a model
תבניתו	line 10	its pattern; design

[30 marks]

END OF QUESTION PAPER

BLANK PAGE

BLANK PAGE

Copyright Information

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations, is given to all schools that receive assessment material and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.